

qui nescio quam, simplicem carnem in gingivis ac pene collocant. Haudquaquam enim ex penderunt innumeras nervorum fibras, & capillorum modo tenues uenas, hanc substantiam intercurrentes, illamque nec colore, uel substantia, nec aequalitate continuitate uel etiam musculorum carnem (quæ alioquin tot fibris implicatur) referre. Natura huiusmodi substantiæ, quam nisi duriusculæ conglobatæque pinguedini ad amissimam assimilaueris, tanquam stratum aliquod, aut terram præparauit, cui apte infiniti nervulorum surculi implantentur, quos ob exquisitum tactus sensum, à maioribus nervorum propaginibus, internam manus sedem adeuntibus diffundi undique oportuit. Cæterum, etsi hæc pinguedo durior admodum que neruea sit, nihilominus in rerum substantia mollis est, ac proinde occurrentibus cedit, et ad aliud quippiam, neque id minimum, digitis conducit. Media enim inter digitum flectentes tendines, & dura, quæ apprehendimus, corpora reponitur, & aptissimè tendines, ne aut præmantur, aut contundantur, munit, unde etiam merito huius substantiæ quam plurimum infernæ pedis cuti subijcitur, præterea ossium rectitudinem tunc corrigit, quando in circulum manus quippiam est comprehensura. Ac proinde externæ digitorum regioni hanc rerum Opifex minimè communicauit, ut quæ ibidem inutile pondus digitis inferret, quum hæc regio, neque illo absolutissimo indigeat tactus sensu, neque quicquam in obliquum apprehendat, neque toties subulas scalpellæ, & id genus artium instrumenta propellat. Quinetiam in interna manus sede, ipsis quidem articulis minimum, in partibus uero inter articulos medijs, plurimum huiusmodi substantiæ industrius rerum Conditor produxit. Haudquaquam enim ossium sedes, quibus illa inuicem coarticulantur, huiusmodi substantia indiguit, quæ flecti debeat, & substantia ea, præterquam quod nihil commodi præstaret, obstaculo motui fieret, tum grauians ut superflua, tum etiam articuli spacium excludens occupansque, etiam prohibens, quo minus articuli in acutos angulos flecti possent. Lateribus autem digitorum tantum eius substantiæ adnuit, quantum medias ibidem regiones, quæ uacue mansissent, replere potuit, quo et inde manus, non solum ut diuisum in multas partes organum, sed etiam uelut uariè diuisum suo munere fungi ualerent. Adductis enim inuicem digitis, ita eorum media regio ab hac substantia oppletur, ut si quid etiam liquidi manu supina continere liberit, id non elabatur. Postremò huius substantiæ beneficio extrema manus, illa mollit, subigit, & terit, quæ mediocriter mollia, molientibus & terentibus organis indigent, qualia per omnes artes sunt plurima. Quantum uero huiusmodi substantia ad corpora summis digitis apprehendenda auxiliij præstet, nemini non perspectissimum est, quem minimè latet, si ossium finibus nihil, quod cederet, appositum fuisset, ea facile debuisse rumpi, nec illis potuisse plurima corpora eleuari. quod modo huius substantiæ, & renitentium illi unguium opera obimus felicissimè. Atque eiusmodi sunt huius substantiæ proprii usus, communis uero, quem cum carne adipisque parem exigit, is censetur, quo æstus tempore refrigerare, frigoris uero calefacere apta putatur.

DE MUSCULIS MANUS DIGITOS mouentibus. Caput XLIII.

Digitorum motus.

SSIVM quinq; digitorum constructionem superiori Libro prosequentes, longè aliam articuli speciem in primis quinque digitorum internodijs, & in secundo pollicis haberi scripsimus, quam in secundo & tertio quatuor digitorum, & tertio pollicis internodio. Hæc nanque internodia mutuo ea articuli specie ingrediuntur, quam γῆλυμοι Græci uocant. Superius enim os in sui sinum inferius excipit, ipsumque inferius in suis sinibus superioris ossis tubercula admittit. Vnde etiam simplicem tantum motum hæc internodia, seu articuli exigunt, qui extensione & flexione nusquam ne tantillum quidem in latus declinantibus perficitur. At quatuor digitorum prima internodia in articulatione cum illis, quibus sustinentur ossibus, coarctantur. Vnicus enim inferioris ossis sinus, unum caput superioris ossis excipit. quapropter etiam non simplici tantum motu, sed duplici aguntur, flexione nimirum extensioneque, & postea ad latera obliquo deductu inclinantur, seu ut semper loqui instituiamus, ad hos illòsue digitos adducuntur, uel abducuntur. Porro cuius perspicuum esse arbitror, nihil referre num flexionem & extensionem simul pro simplici motu, aut pro duplici, ut unus scilicet flexione, alter uero extensione perficiatur, enumerem, aut rursus motum, qui in latere sit, unius loco habeam, aut duorum motuum uice recenseam, ut scilicet unus in hoc, alter uero in oppositum latus perfici dicatur. Cæterum hos omnes digito-

digitorum ossium motus uiginti & octo musculis celebrari docebimus, à digitos flectentibus sermonem inchoaturi, in quo musculi cuiusdam brachiali inserti necessario incidet mentio, quem quia cum digitorum musculis numerabimus, hoc Capite nouem & uiginti describentur. Primi musculi principium teres, & statim ab exortu grande, ac ex carne neruea substantia mixtum, ex interiori humeri tuberculo enascitur. non quidem ex superiori magisque prominente tuberculi sede, sed ab interiori sub musculi ad summam manus internam cutem latum tendinem porrigentis, & duorum quos brachiale flectere audies, capitibus, præterea & sub illius ferè musculi origine, qui inter radium in pronum agentes, superior enumerabitur. quanquam potius ex anteriori sede & inferius illa origine, primus hic digitorum musculi initium ducat. Musculus iste à crasso alioquin suo exortu latior efficitur, atque uerus ulnæ radiique medium perreptans, perquam obscure ab ipsis principij sui portionem assumit. Hinc exactè carnosus et teres, in amplitudinem tamè modicè depressus, ad brachiale prorepit. Antequam uero brachialis radicem contingat, notabili satis à brachiali intervallo, ipsius uenter in angustum magis coactus, in quatuor carnosas partes diuiditur, quæ singule nervosiores angustioresque factæ, ilico in exactos tendines cessant. Hi examissim teretes simul communi membrana utcunque tenui & mucosa inuoluti, brachialis cum cubito articulum ipsumque brachiale transcendunt, communi omnes ligamento in brachialis sinu obducti. Est autem ligamentum id ualidum, & transuersum, ex una brachialis parte in alteram pronatum, anuli formam (quod ad eius cavitatem spectat) præcipue referens, & totam brachialis sinus amplitudinem, quæ ex ipsa originem ducit, succingens. Simulatque uero tendines ligamentum id præterire, inuicem diducti, tres acutos & interuallis pares constituunt angulos, & singuli unumquemque quatuor digitorum sibi præpositum adeunt, ac secundi digitorum ossis radici latiores membraneique facti inseruntur, toti ossis longitudini implantati. Dum uero primum digitorum os perreptant, transuerso quoque & robusto admodum ligamento obuoluuntur, quod ex uno ossis latere natum, alteri inseritur: aut potius id ex tota internæ ossis sedis amplitudine enatum, canalem oblongum seu anulum effingit, quo primi musculi tendo una cum alio quem huic subijci dicemus, per digitum longitudinem securissimè deducitur, ac ne sua sede à digito declinet, eleuetur uel, pulchre amplectitur, ita tamen ut tendini liberum iter circa omnem connexum per ligamentum pateat. Tendines enim quæ primis digitorum ossibus porriguntur, neque transuersis ligamentis, neque ossibus, uel quouis pacto adnexi hærent, sed ligamenta uelut per anulos sibi laxè exculptos, minimè impediti perreptant. Cæterum his primi musculi tendinibus ubi primo digitorum ossi incumbunt, & priusquam secundum conscenderunt (quanquam secus Galeno uisum fuit) peculiare rarumque ex abundanti id accidit, quod longa sectione diuisi, alium ipsis substratum transmittant tendinem, de quo statim ac præsentis musculi functionem sermone addidero, sum pertractaturus. Functio autem ipsius est, secundum quatuor digitorum os flectere, illud brachialis medio ubi inuicem adhuc ipsius colligantur tendines, quam potest proximè admouens. Et quemadmodum minimi digiti secundum os, cæteris digitorum secundis ossibus minus est, ita quoque & eius digiti tendo reliquis tribus gracilior uisitur, ut & illa musculi carnosus pars parui digiti tendinem promens, cæteras gracilitate superat. Secundus musculus primo subiectus ab interiori humeri tuberculo sub primi capite, sui initij uix aliquam portionem assumit. Ex ulnæ enim anteriori processu, quo illa humero coarticulatur, secundus hic musculus potissimum enascitur, idque præcipue ab eius processus radice, quandoquidem ipsius superior pars seu apex, illius musculi excipitur insertione, qui inter cubitum flectentes est posterior. Secundus itaque musculus hinc prodians, exactè carnosus & teres (nonnihil latus tamen, & ut primus modicè depressus) euadit, & mediam cubiti sedem comprehendens ulnæ adhuc adnascitur, à qua exortus sui robur non modicum ea sede asciscit, qua ulnæ membraneo connectitur ligamento, inter radium & ulnam tota cubiti ferè longitudine consistenti. Quando uero musculus parum ultra mediam cubiti longitudinem descendit, aliquanto angustior redditus, in quatuor carnosas portiones similiter ac primus finditur, quæ ante brachiale in teretes cessant tendines, tanto primi musculi tendinibus spissiores, quantum secundi musculi moles primi magnitudinem superat. Hi tendines communi membrana perquam mucosa, ac cæteris omnibus membranis rubicundiori inuoluuntur, simulque coherentes, sub primi musculi tendinibus per transuersum internæ brachialis sedis ligamentum, in manus uolam contendunt, in qua (quemadmodum primi tendines) æquales angulos efficientes, mox inuicem dirimuntur, singuli ad unum quatuor digitorum excurrentes. Quemadmodum autem per uniuersam cubiti longitudinem & brachiale

Digitos mouentes musculi.

Primus.

Lib. I de V. su par.

Secundus.

c 3 chiale